

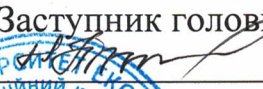
**ПОЛТАВСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ПОЛТАВСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ**

ВВЕДЕНО В ДІЮ

Наказ директора
Полтавського фахового коледжу
Полтавського університету
економіки і торгівлі
№ 27 від 30.06 2026р.
Директор Людмила ФРАНКО

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішенням Вченої ради
Полтавського університету
економіки і торгівлі
Протокол № 9 від 30.06 2026р.
Заступник голови Вченої ради
 Наталія ПЕДЧЕНКО

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО АТЕСТАЦІЮ ВИКЛАДАЧІВ
ПОЛТАВСЬКОГО ФАХОВОГО КОЛЕДЖУ
ПОЛТАВСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ**

1. Загальні положення

1.1 Положення про атестацію педагогічних працівників Полтавського фахового коледжу Полтавського університету економіки і торгівлі (далі Положення) складено відповідно до Типового положення про атестацію педагогічних працівників, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України № 805 від 09.09.2022 року та зі змінами, внесеними згідно з наказами Міністерства освіти і науки.

1.2 Це Положення визначає порядок проведення атестації педагогічних працівників Полтавського фахового коледжу Полтавського університету економіки і торгівлі.

1.3 Атестація педагогічних працівників – це система заходів, спрямована на всебічне комплексне оцінювання їх педагогічної діяльності, за якою визначаються відповідність педагогічного працівника займаній посаді, рівень його кваліфікації, присвоюється кваліфікаційна категорія, педагогічне звання.

1.4 Метою атестації є стимулювання цілеспрямованого безперервного підвищення рівня професійної компетентності педагогічних працівників, росту їх професійної майстерності, розвитку творчої ініціативи, підвищення престижу й авторитету, забезпечення ефективності навчально-виховного процесу.

1.5 Основними принципами атестації є відкритість та колегіальність, гуманне та доброзичливе ставлення до педагогічного працівника, повнота, об'єктивність та системність оцінювання його педагогічної діяльності.

1.6 Атестація педагогічних працівників навчального закладу є обов'язковою. Атестація може бути черговою або позачерговою. Чергова атестація здійснюється один раз на п'ять років.

1.7 Умовою чергової атестації педагогічних працівників є обов'язкове проходження не рідше одного разу на п'ять років підвищення кваліфікації на засадах вільного вибору форм навчання, програм і навчальних закладів. Ця

вимога не розповсюджується на педагогічних працівників, які працюють перші п'ять років після закінчення вищого навчального закладу.

1.8 Позачергова атестація проводиться за заявою працівника з метою підвищення кваліфікаційної категорії (тарифного розряду) або за поданням керівника чи педагогічної ради навчального закладу з метою присвоєння працівнику кваліфікаційної категорії, педагогічного звання та у разі зниження ним рівня професійної діяльності. Позачергова атестація з метою підвищення кваліфікаційної категорії може проводитися не раніше як через 2 роки після присвоєння попередньої. Позачергова атестація педагогічного працівника за його ініціативою може проводитися у випадках, якщо його освітній рівень, стаж роботи на посадах педагогічних працівників відповідає вимогам.

1.9 Позачергова атестація педагогічного працівника може бути також проведена за наявності однієї з таких умов:

визнання переможцем, лауреатом фінальних етапів всеукраїнських, міжнародних, регіональних фахових конкурсів;

наявності освітньо-наукового / освітньо-творчого, наукового ступеня;

відновлення роботи в закладах освіти України після повернення з-за кордону;

відповідності вимогам до педагогічного звання, на яке претендує педагогічний працівник;

успішного проходження сертифікації.

1.10 Міжатаестаційний період не може бути меншим ніж 3 роки, крім випадків проведення позачергової атестації за ініціативою педагогічного працівника.

1.11 Час перебування педагогічного працівника в соціальних відпустках, відпустках без збереження заробітної плати тривалістю понад 1 рік, на обліку в службі зайнятості, в інших випадках, коли переривається трудова діяльність, увільнення працівника від виконання обов'язків, у зв'язку з

мобілізацією, а також період, на який переноситься атестація до міжатестаційного періоду не зараховуються.

1.12 У разі проведення позачергової атестації за ініціативою педагогічного працівника, обсяг (тривалість) підвищення кваліфікації визначається відповідно до плану підвищення кваліфікації закладу освіти на відповідні роки, що відповідають періоду між попередньою атестацією педагогічного працівника та поточною.

2. Порядок створення та повноваження атестаційної комісії коледжу.

2.1 Для організації та проведення атестації педагогічних працівників у коледжі щороку до 20 вересня створюється атестаційна комісія I рівня.

2.2. Атестаційна комісія створюється у складі: голови (директор коледжу), заступника голови (заступник директора з навчальної роботи), секретаря атестаційної комісії, членів атестаційної комісії. Про створення атестаційної комісії та затвердження її складу видається наказ. Кількість членів атестаційної комісії не може бути меншою п'яти осіб.

2.3 Атестаційна комісія створюється на один рік до формування нового складу атестаційної комісії. Персональний склад атестаційної комісії протягом року може змінюватися.

2.4 Атестаційна комісія коледжу має право:

- 1) атестувати педагогічних працівників на відповідність займаній посаді;
- 2) присвоювати педагогічним працівникам кваліфікаційні категорії: «спеціаліст», «спеціаліст другої категорії», «спеціаліст першої категорії»;
- 3) атестувати педагогічних працівників на відповідність раніше присвоєним кваліфікаційним категоріям «спеціаліст», «спеціаліст другої категорії», «спеціаліст 4 першої категорії»;

4) порушити клопотання перед атестаційною комісією III рівня про присвоєння педагогічному працівнику кваліфікаційної категорії «спеціаліст вищої категорії»;

5) порушити клопотання перед атестаційною комісією III рівня про відповідність педагогічного працівника раніше присвоєній кваліфікаційній категорії «спеціаліст вищої категорії»;

6) порушити клопотання перед атестаційною комісією III рівня про присвоєння педагогічному працівнику педагогічного звання;

7) порушити клопотання перед атестаційною комісією III рівня про відповідність педагогічного працівника раніше присвоєному педагогічному званню.

2.5 Педагогічні працівники, які входять до складу атестаційної комісії, атестуються на загальних підставах та не беруть участі у голосуванні щодо себе.

3. Організація та строки проведення атестації

3.1 Щороку до 10 жовтня директор коледжу подає до атестаційної комісії списки педагогічних працівників, які підлягають черговій атестації, із зазначенням результатів попередньої атестації та термінів проходження підвищення кваліфікації. У цей самий строк до атестаційної комісії подаються заяви педагогічних працівників про позачергову атестацію, про перенесення строку атестації, подання директора або педагогічної ради коледжу про присвоєння працівнику кваліфікаційної категорії, педагогічного звання та у разі зниження ним рівня професійної діяльності. Працівники, що включені до списків осіб, які підлягають черговій атестації, мають право подавати до атестаційної комісії заяви про присвоєння більш високої кваліфікаційної категорії (тарифного розряду).

3.2. До 20 жовтня атестаційна комісія затверджує списки педагогічних працівників, які атестуються, графік роботи атестаційної комісії, приймає рішення щодо перенесення строку чергової атестації. Рішення про перенесення

атестації може прийматися атестаційною комісією і в інші строки. Працівники, що атестуються, ознайомлюються з графіком проведення атестації під підпис.

3.3. Атестаційна комісія відповідно до затвердженого графіка роботи до 15 березня вивчає педагогічну діяльність осіб, які атестуються, шляхом відвідування навчальних занять, позаурочних заходів, вивчення рівня навчальних досягнень учнів, студентів з предмета (дисципліни), що викладає педагогічний працівник, ознайомлення з навчальною документацією щодо виконання педагогічним працівником своїх посадових обов'язків, його участі у роботі методичних об'єднань, фахових конкурсах та інших заходах, пов'язаних з організацією навчально-виховної роботи, тощо.

3.4. Директор коледжу до 1 березня подає до атестаційної комісії характеристику діяльності педагогічного працівника у міжатестаційний період. Характеристика повинна містити оцінку виконання педагогічним працівником посадових обов'язків, відомості про його професійну підготовку, творчі та організаторські здібності, ініціативність, компетентність, організованість, морально-психологічні якості, дані про участь у роботі методичних об'єднань, інформацію про виконання рекомендацій, наданих попередньою атестаційною комісією, тощо. Педагогічний працівник не пізніше як за десять днів до проведення атестації ознайомлюється з характеристикою під підпис.

3.5 Засідання атестаційної комісії проводиться у присутності працівника, який атестується. Під час засідання атестаційної комісії педагогічний працівник має право давати усні та письмові пояснення, подавати додаткові матеріали щодо своєї професійної діяльності. За рішенням атестаційної комісії атестація може бути проведена за відсутності працівника, якщо він не з'явився на засідання атестаційної комісії з об'єктивних причин (службове відрядження, територіальна віддаленість, тривала хвороба та інші причини, що перешкоджають присутності на засіданні) і дав на це письмову згоду, за винятком випадків атестації працівників, стосовно яких порушено питання про невідповідність займаній посаді. У разі неявки педагогічного працівника, який

атестується, на засідання атестаційної комісії без поважних причин комісія після з'ясування причин неявки може провести атестацію за його відсутності.

3.6 Засідання атестаційної комісії оформлюється протоколом, який підписується всіма присутніми на засіданні членами атестаційної комісії.

3.7 Засідання атестаційної комісії є правомочним, якщо на ньому присутні не менш як $\frac{2}{3}$ її членів. Рішення атестаційної комісії приймаються простою більшістю голосів присутніх на засіданні членів атестаційної комісії. У разі однакової кількості голосів «за» і «проти» приймається рішення на користь працівника, який атестується.

3.8 Рішення атестаційної комісії повідомляється педагогічному працівнику одразу після її засідання під підпис. На кожного педагогічного працівника, який атестується, оформлюється атестаційний лист у двох примірниках, один з яких зберігається в особовій справі педагогічного працівника, а другий не пізніше трьох днів після атестації видається йому під підпис.

3.9 Педагогічний працівник визнається таким, що відповідає займаній посаді, якщо:

- 1) має освіту, що відповідає вимогам, визначеним нормативно-правовими актами у галузі освіти;
- 2) виконує посадові обов'язки у повному обсязі;
- 3) пройшов підвищення кваліфікації.

3.10 Особи, прийняті на посади педагогічних працівників після закінчення вищих навчальних закладів, атестуються не раніш як після двох років роботи на займаній посаді.

3.11 Педагогічні працівники, які працюють у навчальних закладах за сумісництвом або на умовах строкового трудового договору, атестуються на загальних підставах. При суміщенні працівниками педагогічних посад в одному навчальному закладі їх атестація здійснюється з кожної із займаних посад. Атестація педагогічних працівників, які за основним місцем роботи та у

навчальних закладах, де вони працюють за сумісництвом, обіймають однакові посади, здійснюється за основним місцем роботи.

3.12 Викладачі, які мають педагогічне навантаження з кількох предметів, атестуються з того предмета, який викладають за спеціальністю. У цьому випадку присвоєна кваліфікаційна категорія поширюється на все педагогічне навантаження. Необхідною умовою при цьому є підвищення кваліфікації з інваріантної складової змісту загальної середньої освіти.

3.13 Особи з повною вищою педагогічною освітою або іншою повною вищою освітою, прийняті на посади педагогічних працівників за спеціальностями, фахівці з яких не готувалися вищими навчальними закладами або підготовлені у недостатній кількості, за умови проходження ними підвищення кваліфікації, атестуються як такі, що мають відповідну освіту.

3.14 За педагогічними працівниками, які переходять на роботу до коледжу з іншого навчального закладу, а також на інші педагогічні посади у коледжі, зберігаються присвоєні кваліфікаційні категорії (тарифні розряди) та педагогічні звання до наступної атестації. За педагогічними працівниками, які переходять на посаду методистів, зберігаються присвоєні попередньою атестацією кваліфікаційні категорії. Атестація таких працівників здійснюється не пізніше, ніж через два роки після переходу на посаду методиста або вихователя-методиста. При переході педагогічного працівника з методичної установи на педагогічні посади до навчального закладу за ним зберігається присвоєна раніше кваліфікаційна категорія до наступної атестації.

3.15 Педагогічні працівники, яким у міжатестаційний період присуджено наукові ступені або присвоєно вчені звання, атестуються без попереднього проходження підвищення кваліфікації, якщо їх діяльність за профілем збігається з присудженим науковим ступенем або присвоєним вченим званням.

3.16 Контроль за додержанням порядку проведення атестації педагогічних працівників коледжу здійснює директор коледжу. 3.25. Кваліфікаційна категорія та педагогічне звання, присвоєні педагогічному працівнику за результатами атестації, можуть змінюватися лише за рішенням атестаційної комісії.

4. Умови та порядок присвоєння кваліфікаційних категорій

4.1 Атестація на відповідність займаній посаді з присвоєнням кваліфікаційних категорій проводиться щодо викладачів усіх спеціальностей, а також щодо методистів, вихователів, які мають вищу педагогічну або іншу вищу освіту за освітньо-кваліфікаційним рівнем спеціаліста або магістра (далі - повна вища освіта), зокрема:

викладачі - повну вищу педагогічну освіту з предметів (дисциплін) або іншу повну вищу освіту та пройшли спеціальну педагогічну підготовку;

методисти - повну вищу педагогічну або іншу фахову освіту з напряму методичної роботи;

вихователі - повну вищу педагогічну освіту.

4.2. За результатами атестації атестаційною комісією коледжу педагогічним працівникам присвоюються кваліфікаційні категорії: «спеціаліст», «спеціаліст другої категорії», «спеціаліст першої категорії», а комісією III рівня - «спеціаліст вищої категорії»

4.3 Кваліфікаційна категорія «спеціаліст» присвоюється педагогічному працівникові, який має освітньо-професійний ступінь фахового молодшого бакалавра, освітній ступінь вищої освіти молодшого бакалавра (освітньо-кваліфікаційний рівень молодшого спеціаліста), бакалавра чи магістра (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста).

При прийнятті на роботу педагогічним працівникам (особам, призначеним на посади педагогічних працівників) атестаційною комісією присвоюється кваліфікаційна категорія «спеціаліст» без проведення будь-яких заходів, пов'язаних із вивченням й оцінюванням його діяльності та професійних компетентностей.

4.4. Кваліфікаційна категорія «спеціаліст другої категорії» присвоюється педагогічному працівникові, який має освітній ступінь вищої освіти молодшого бакалавра (освітньо-кваліфікаційний рівень молодшого спеціаліста), бакалавра чи магістра (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста), освітньо-

професійний ступінь фахового молодшого бакалавра, стаж роботи на посадах педагогічних працівників не менше ніж 3 роки.

4.5 Кваліфікаційна категорія «спеціаліст першої категорії» присвоюється педагогічному працівникові, який має освітньо-професійний ступінь фахового молодшого бакалавра або освітній ступінь вищої освіти молодшого бакалавра, бакалавра чи магістра (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста), стаж роботи на посадах педагогічних працівників не менше ніж 5 років.

4.6 Кваліфікаційна категорія «спеціаліст вищої категорії» присвоюється педагогічному працівникові, який має освітній ступінь вищої освіти магістра (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста), стаж роботи на посадах педагогічних працівників не менше ніж 7 років.

Педагогічному працівнику, який має освітньо-науковий / освітньо-творчий, ступінь вищої освіти, науковий ступінь або вчене звання, за його заявою рішенням атестаційної комісії кваліфікаційна категорія «спеціаліст вищої категорії» присвоюється як правило без дотримання послідовності.

4.7 Особи, які не мають педагогічної освіти, але мають стаж роботи в одній із галузей економіки та працюють на посадах педагогічних працівників закладів освіти, можуть атестуватися без дотримання послідовності на присвоєння кваліфікаційної категорії за таких умов:

«спеціаліст другої категорії» - за наявності не менше ніж 2 років такого стажу роботи;

«спеціаліст першої категорії» - не менше ніж 5 років;

«спеціаліст вищої категорії» - не менше ніж 7 років.

Атестація таких осіб, які призначені на посади педагогічних працівників у заклади загальної середньої освіти проводиться не раніше ніж через 1 рік після призначення.

4.8 Педагогічним працівникам, які в умовах воєнного стану вимушено виїхали за кордон, та які продовжували здійснювати викладацьку, освітню, педагогічну діяльність у суб'єктах освітньої діяльності, розміщених за кордоном (крім суб'єктів освітньої діяльності, розміщених та/або

zareestrovanih v derzhavi-agresori, derzhavah, yakii pidtrimuyut agresiu proti Ukraini, a takozh sub'ekтах osvithnoyi diyalnosti, yakii realizuyut osvithni (navchalni) programmi takih derzhav, zdidsnyut navchannya za pidruchnikami цих derzhav, чи pov'yazanih z nimi) rishenniam atestatsiynoi komisiyi moze buti prysvoeno kvalifikatsiynu kategoriyu, yaka була prysvoena sub'ektom osvithnoyi diyalnosti, rozmishchenim za kordonom, vidpovidno do tsiyogo Polozhennya, або nastupnu kvalifikatsiynu kategoriyu, pedagogichne zvan'nya.

4.9 Za rezul'tatami atestatsiyi vidpovidno do rishennya atestatsiynoi komisiyi prysvoyuyutsya pedagogichni zvan'nya pedagogichnim pratsivnikom iz visokim profesiynim rivnem, yakii zokrema:

uprovadzhuyut i poshiruyut metodiki kompetentnitsnogo navchannya ta novi osvithni tekhnologii, надають професійну підтримку та допомогу педагогічним працівникам (здійснюють наставництво, супервізію);

berut uchast' u protsedurah i zakhodah, pov'yazanih iz zabezpechenniam yakosti osviti ta vprovadzhenniam innovatsiy, pedagogichnih novatsiy i tekhnologiy u sistemі osviti;

були визнані переможцями, лауреатами регіональних, всеукраїнських, міжнародних фахових конкурсів, змагань тощо;

pidgotuvали переможців регіональних, всеукраїнських, міжнародних олімпіад, конкурсів, змагань тощо.

pedagogichne zvan'nya prysvoyetsya pedagogichnomu pratsivniku za podanniam pedagogichnoi radi або osobistoyu zayvoyo pedagogichnogo pratsivnika.

4.10. Pedagogichni pratsivniki z povnoyu vischoyu pedagogichnoyu або inshoyu povnoyu vischoyu osvitoyu, yakii do nabrannya chinnosti Zakonami Ukraini «Pro osvitu», «Pro vischu osvitu» pratsyovali y prodovzhuyut bezperervno pratsyovati u navchalnih ta inshih zakladaх ne za fakhom, atestuyutsya na vidpovidnist' zaymaniy posadi z prysvoenniam kvalifikatsiynih kategoriy ta pedagogichnih zvan' yak takii, sho mayut vidpovidnu osvitu.

5. Умови та порядок присвоєння педагогічних звань

5.1. За результатами атестації педагогічним працівникам, які досягли високих показників у роботі, присвоюються педагогічні звання: «викладач-методист», «вихователь-методист», «керівник гуртка-методист», «старший викладач», «старший вихователь», «майстер виробничого навчання I категорії», «майстер виробничого навчання II категорії».

5.2. Педагогічні звання «викладач-методист», «вихователь-методист», «керівник гуртка-методист» можуть присвоюватися педагогічним працівникам, які мають кваліфікаційну категорію «спеціаліст вищої категорії» (для педагогічного звання «керівник гуртка-методист» – найвищий тарифний розряд та повну вищу освіту), здійснюють науково-методичну і науково-дослідну діяльність, мають власні методичні розробки, які пройшли апробацію та схвалені науково-методичними установами або професійними об'єднаннями викладачів професійно-технічних та вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації, закладів післядипломної освіти.

5.3. Педагогічні звання «старший викладач», «старший вихователь» можуть присвоюватися педагогічним працівникам, які мають кваліфікаційні категорії «спеціаліст вищої категорії» або «спеціаліст першої категорії» та досягли високого професіоналізму в роботі, систематично використовують передовий педагогічний досвід, беруть активну участь у його поширенні, надають практичну допомогу іншим педагогічним працівникам.

6. Рішення атестаційних комісій та порядок їх оскарження

6.1. У разі прийняття атестаційною комісією позитивного рішення директор коледжу протягом п'яти днів після засідання атестаційної комісії видає відповідний наказ про присвоєння кваліфікаційних категорій (встановлення тарифних розрядів), педагогічних звань. Наказ у триденний строк доводиться до відома педагогічного працівника під підпис та подається в бухгалтерію для нарахування заробітної плати (з дня прийняття відповідного рішення атестаційною комісією).

6.2. У разі прийняття атестаційною комісією рішення про відповідність працівника займаній посаді за умови виконання певних заходів, спрямованих на усунення виявлених недоліків, атестаційна комісія у встановлений нею строк, але не більше одного року, проводить повторну атестацію з метою перевірки їх виконання та приймає рішення про відповідність або невідповідність працівника займаній посаді.

6.3. У разі прийняття атестаційною комісією рішення про невідповідність педагогічного працівника займаній посаді керівником навчального чи іншого закладу або органу управління освітою може бути прийнято рішення про розірвання трудового договору з додержанням вимог законодавства про працю. Розірвання трудового договору за таких підстав допускається у разі, якщо неможливо перевести працівника за його згодою на іншу роботу, яка відповідає його кваліфікації, у тому самому закладі (установі). Наказ про звільнення або переведення працівника за його згодою на іншу роботу за результатами атестації може бути видано лише після розгляду його апеляцій (у разі їх подання) атестаційними комісіями вищого рівня з дотриманням законодавства про працю.

6.4. Педагогічні працівники у десятиденний строк з дня вручення атестаційного листа мають право подати апеляцію на рішення атестаційної комісії до атестаційної комісії вищого рівня.

6.5. Апеляція на рішення атестаційної комісії коледжу подається до атестаційної комісії III рівня.

6.6. Рішення атестаційних комісій можуть бути оскаржені до суду.

6.7. Апеляція подається у письмовій формі безпосередньо до атестаційної комісії вищого рівня або направляється рекомендованим листом. В апеляції на рішення атестаційної комісії коледжу має бути зазначено: найменування атестаційної комісії, до якої подається апеляція; прізвище, ім'я, по батькові та посада (місце роботи) особи, яка подає апеляцію, її місце проживання; у чому полягає необґрунтованість рішення атестаційної комісії, що оскаржується; перелік документів та інших матеріалів, що додаються; дата подання апеляції.

Апеляція підписується особою, яка її подає. До апеляції додається копія атестаційного листа.

6.8. Атестаційна комісія III рівня розглядає апеляцію у двотижневий строк та приймає такі рішення:

1) про відповідність працівника займаній посаді та скасування рішення атестаційної комісії коледжу;

2) присвоїти відповідну кваліфікаційну категорію та скасувати рішення атестаційної комісії коледжу;

3) присвоїти відповідне педагогічне звання та скасувати рішення атестаційної комісії нижчого коледжу;

4) залишити рішення атестаційної комісії коледжу без змін, а апеляцію без задоволення.

6.9. Апеляція на рішення атестаційної комісії III рівня розглядається за участю осіб, які їх подали, крім випадків, коли вони у письмовій формі відмовилися від особистої участі у розгляді апеляцій або не з'явилися на її засідання.

7. Прикінцеві положення

7.1. Контроль за організацією та проведенням атестації педагогічних працівників здійснюють директор коледжу, заступник директора та начальник навчально-методичного відділу забезпечення якості освіти.

7.2. Питання, не врегульовані цим Положенням, регулюються чинним законодавством України.

7.3. Зміни та доповнення до цього Положення вносяться рішенням педагогічної ради та затверджуються наказом директора коледжу.